

Megjelenik szombaton délelőtt.

Előfizetési díjak:

Egy évre ..... 6.80 P
Fél évre ..... 3.40 P
Negyed évre ..... 1.70 P

Kéziratokat nem adunk vissza

Felelős szerkesztő:
Dr. BOGYAY KÁLMÁN

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Vármegyeháza

Telefonszám: 22.09

Hirdetési díjak:
Hasábmillimétersoronként
10 fillérFelelős kiadó:
BALLA JÁNOS

Heti szemle

Nem lehet pusztába kiáltott szó: veszély fenyeget bennünket. Olyan veszély, amelyet vagy elhárítunk győzedelmesen, vagy elbukunk örökre. Nem lehet annyira vak senki, aki ne látná meg a felénk szálló gyújtósarankok tömegét, a veszélyt jelentő véres-kardot. Nehéz helyzetben vagyunk ma is, mint voltunk Muhinál. Ilyen helyzetben jól és helyesen cselekedni és eredményt elérni, több mint nehéz feladat. Azonban, ez a feladat könnyű lesz akkor, ha bizalmat előlegezünk vezetőinknek. Ha megszűnik az irigység, a torzalkodás és mint egy ember feszül mindenki a veszély elé, szívvel-lélekkel és kőrmösen nyul mindenki a maga munkájához, ahogy erre Zrínyi tanít. Mert az eredmény felmutatásához nem kell más: csak „hüség magyar szívek és jó vitézi rezolúció”. Ha pedig az élni-akarás erkölcsi serpenyőjébe dobjuk összes értékeinket, lehet a próba kemény, lehet a küzdelem borzasztó, de a győzelem biztos kezeinkbe kerül. Akkor nem ismétlődik meg: Muhi sem Trianon.

Legyünk észnél és értsük meg végre a figyelmeztetést. Félre most a patópál gondolatokat, a vénasszonyos sirámokat és ki a gátra!

A nagy államok közé beékelődött kis nemzetek élete és fejlődése, sajnos, nemcsak azoknak az erőknél működésétől függ, amelyek a nemzet testének pólusain lélegzenek, hanem a közvetlen közelben élő népesebb, gazdasági, szociális és kulturális viszonyaiknak nagyobb lendítőt erőt képviselő államok politikájától, világnézetétől és célkitűzéseitől is.

Még nehezebb azoknak a kisebb népeknek életsora, amelyek egymással szemben álló államok határai között az *ütközéspont* szerepét kell, hogy betöltsék.

Mi sem természetesebb, hogy akár kisebb nemzetéről, akár erejében hatalmas sulyt képviselő nagyobb államról essék is szó, a nemzet életcélja és az állami gépezet működésének iránya nem lehet más, mint *saját maga fennmaradásának és fejlődésének biztosítása*.

A nemzeti öncéluság tehát velejőre az öntudatos és faji értékeit gyümölcsöző nép életének.

Ebben a kérdésben nem lehet különbség magyar és magyar között. Ezen a magyarság sorskérdése áll. Ma magyar ember előtt senki és semmi nem jöhet előtérbe, mint a nemzeti életcél: sorsunk szemeltartása, fennmaradásunk biztosítása és jobb jövőnk szolgálata.

A magyar öncéluság szolgálatában nem kivételes csoportok segítése a cél, hanem a magyarság egyetemének megtartása, erősítése és jövődjének kialakítása. A felemelés tekintetében különbségtétel csak annyiban lehet, amennyiben egyesek vállalják a közös boldogságért a közös sorsot, vagy amennyiben mások lapulásból, számításból, haszonlesésből igyekeznek attól félreállani.

A közös magyar ügy és a magyarság jövődjének sorsa mindenkitől egyformán méltán megkövetelheti, hogy aki odaszegődött a nemzet szekerének löcséhez, még mielőtt behódolna egy-egy világnézeti alapon elindult hullámszámoknak, megvizsgálja mennyiben felel az meg a magyar öncéluságnak.

Hódolattal ünnepelte Zemplénavármegye Magyarország kormányzóját

A Zemplénavármegyei Nemzeti Kaszinó ünnepi közgyűlése a Főméltósági Ur névnapján

Ünnepi díszbe öltözve, rajongó szeretettel és mélyes hódolattal köszöntötte Zemplénavármegye közönsége országgyarapító Kormányzó Urát névnapja alkalmából. Vasárnap este örömtűzek gyultak, s hétfőn korán reggel leventezenekarok zenés ébresztője emlékeztette a zempléni városok és községek magyar népét a nagy nap jelentőségére. Az egyes felekezeti templomaiban hálaadó istentiszteleteket tartottak, s ezeken képviseltették magukat katonai és polgári hatóságok, továbbá az egyesületek, intézmények vezetői.

Különösen kiemelkedett a vármegye ünnepségeinek sorából a *Zemplénavármegyei Nemzeti Kaszinó* hétfőn délelőtt fél 12 órai kezdettel tartott díszközgyűlése, amelyen megjelent vitéz dr. Fáy István főispán, Homér Gyula apátplébános, dr. Szeniczey Ödön kir. törvényszéki elnök, Kossuth Pál országgyűlési képviselő, vitéz Vitányi Dezső és Zirczy Antal alezredek, vitéz Megay László csendőrnagy, dr. Váró Indár polgármester, és még igen sokan Sátoraljaujhely egyházi, katonai és polgári hatóságai, valamint társadalmi előkelőségei sorából.

A főispán megnyitó beszéde

A *Hiszkegy* után vitéz Fáy István dr. főispán, a Kaszinó elnöke mondott magasszónyánál ünnepi köszöntőt Magyarország Főméltósági Kormányzójára. Hangoztatta ebben, hogy az egész ország népéhez hasonlóan Sátoraljaujhely nemzeti társadalma is kifejezi ezen az ünnepnapon szívből fakadó háláját, szeretetét és hűség ragaszkodását a legelső magyar ember iránt, aki már több mint két évtizede vezet ez er és ezer veszély között nemzetünket *fáradhatatlan és önfeláldozó munkával a feláldozás útján*. Megnehezült az idők járása felettünk, s ha ma nincs is helye a fényesebb ünnepségeknek, de szívünkben a régi hűséggel, a régi szeretettel, s ha lehet, talán ma még rendtelenebb ragaszkodással emlékeznek meg a magyarok szerte az országban Főméltósági Urunk névnapjáról, hiszen ezekben a megpróbáltatásokkal teli időkben úgy érezzük mindannyian — kicsinyek és nagyok egyaránt — hogy *ő a mi legerősebb várunk, leg-*

nagyobb reménységünk, ki Istentől megáldva és vezérelve, egyedül hivatott arra, hogy kivezessen bennünket, az egész nemzetet ebből a vérzivataros időből a *béke boldog, napsugaras ege alá*.

Ezen a mai napon féltő ragaszkodással és hűséggel veszi őt körül a nemzet apraja-nagyja, mint a nemzet jószágos, bölcs Vezéré és Atyját. Teljes bizalommal és reménységgel tekint fel rá minden magyar, mert érezzük, tudjuk, hogy az az ut, amelyen ő vezet, az a helyes egyedül, mert az a magyar érdekek gránitkövéből van építve. S az öncélu magyar nemzet ezen menetel a Vezér után *egységesen, zárt sorokban, kemény léptekkel*, ha kell, újabb áldozatokra is felkészülve, törhetetlenül bizva Istenében és Vezérében, hogy a kereszt jegyében folytatott küzdelem diadalmos beteljesedést nyer.

Vitéz Fáy István dr. nagyhatású ünnepi köszöntője után a közönség helyéről felállva, hosszú percekig lelkesen ünnepelte Magyarország kormányzóját, majd dr. Buza Béla ügyvéd, a kaszinó ügyésze mondotta el bensőségesen közvelen, nemes veretű és rendkívüli hatású ünnepi beszédét, melyben többek között a következőket mondotta:

Dr. Buza Béla nagy beszéde

— Itt jár előtünk szilárd léptekkel, mint a kötelességteljesítés élő szobra! Az emberi fájdalom, a szörnyű csapás mintegy megcélolta. S ezt én értem is. A lelki fájdalom a legfinomabb, legszűkebb érzés, amire az ember csak képes lehet. Mint végtelen finom ezüst por hull... hull ez a fájdalom az emberi lélekre, melyet egyuttal nemesít és erősít. Háromszorosa érc van annak a szíve körül, aki ebben az érzésben valaha is megfűrdött.

— Itt jár előtünk, s vezeti nemzetét, népét, szilárd biztos léptekkel azon az úton, amely az egyetlen lehetséges út a világot megrendítő események szörnyű ijesztő káoszában. Érti a felelősség végtelen sulyát, de érzi azt is, amit vele együtt érez az egész nemzet, hogy az ő vállain nyugszik talán ennek a nemzetnek egész léte. Ez a tudat ad neki erőt, hogy az évek sulya alatt és az öregkor pihenésre váró rendje ellenére példát

Tizenkét hivatalosan megállapított új hősi halottja van Sátoraljaujhelynek

Fekete márványtáblákon aranybetűk hirdetik az ujhelyi hősi halottak örök emlékezetét

Megirtuk, hogy a város vezetősége december hó folyamán elhelyezi a római plébánia templom háttáblán megépített emlékfalba az 1914—1918 évi világháborúban elesett ujhelyi hősi halottak aranybetűs neveit tartalmazó fekete márvány emléktáblákat.

Az 1914—1918. évi világháború sátoraljaujhelyi hősi halottjainak hivatalos névsorát mult heti számunkban közöltük. A névsorra egyetlen hozzászólást nem kaptunk, tehát nyilván helyesek voltak az összes feltüntetett adatok.

A mostani világháborúban 75 fiát vesztette el Ujhely városa. Közülük azonban 63-an hivatalosan még csak „eltűntek” s remélhetőleg még sokan visszajönnek ezek közül az eltűntek

megállapított ujhelyi fiuk közül. Így tehát ezidőszerezt a jelenlegi világégésben eddig „mindössze csak” 12 hivatalosan is megállapított hősi halottja van a városnak. Egyelőre tehát csak az ő neveik kerülnek fel a fekete márványtáblára. Névsoruk a következő: Frankó István tart. őrzetű, Gánóczi Géza hadapród őrmester, Hudák Béla honvéd, Jámbor András honvéd, Kovács Rezső hadnagy, Komár Béla honvéd, Mihály József szakaszvezető, Mihalcsik Gyula honvéd, Nagy Béla honvéd, Nagy Sándor tart. c. őrmester, Szabó Ferenc honvéd és Toldy Gyula főhadnagy.

Emléküket nemcsak az ujhelyi Hősök Terének fekete márványtáblái fogják hirdetni, hanem a város egész lakosságának örökké hálás emlékezte.

adó módon teljesíti nap nap után fáradhatatlanul, pihenés nélkül feladatát.

— Megtalálta a helyes utat, melyen nemzetét vezetnie kell. Ez az ut a magyarság érdekeinek a szolgálata, a magyar nemzet létének a megmentése, Semmi más cél és érdek nem vezet. de ebben azután nem ismer megalkuvást.

— Nemzeti létünk, magyarságunk megvédelmezésére állítja csatarendbe a nemzet minden erejét. Ebben van a hite, rendíthetetlen bizalma, s ezt a hitet és bizalmat árasztja felénk egész egyénisége, töretlen ereje és példát adó fáradhatatlan munkássága.

— Suggestív erővel hat reánk ennek a férfianak rendíthetetlen magatartása. Az események alakulásában, a veszélyessé válható helyzetek megszilárdulásában, a levertséget és bizalmatlanságot felváltó megnyugvás felidézésében, mindig csak ő, az ő megingathatatlan hatalmas egyénisége áll előtünk.

— De mit ér a szeretet és hódolat hangoztatása, ha utána mindjárt elkeseredünk, mert hiányzik az asztalunkról a megszokott napi adagunk, mit ér az ünneplés, ha utána arról panaszkodunk, hogy nem elég meleg a szobánk. Mit ér a sok külső lelkesedés, ha minduntalan elkeserít bennünket a terhünkre előirt munka szaporodása.

— Mit ér mindez, ha nem érezzük át, hogy egy nemzet élet-halál harca munkát, nélkülözést, vért, életet kíván. Panasz nélkül, szinte az askéták fanatizmusával!

— Ezt kéri, ezt várja tőlünk Kormányzó Urunk is! Az áldozatkész munkát, a panasz nélküli lemondást és nélkülözést, a reánk bízott feladatok teljesítésénél a férfias helytállást a megingathatatlan hitet és bizalmat!

— Ebből, ezekből tevődik össze a nemzet lelki alkata. Ez teszi erőssé és ellenállóvá. Csakis ilyen lelki nagyságu nemzetek tud szembeállni az idők szörnyű viharával.

— Ne higyük azt, hogy a mindennapi nyugodt sétáinknak, hogy fűtött szobáinknak, — zavartalan kis polgári kényelmünknek nincs ára! Ara van, — igen nagy ára! Hős fiaink és a baráti államok vitéz katonái vért fizetnek ezért. — Keleten egy hosszú vörös vonal húzódik végig, mely határt kíván szabni az onnan reánk törő és mindent elpusztítással fenyegető veszedelemnek. — A katonák vére festi vörösrre ezt a vonalat! Mikor nyugodt otthonunkban álomra hajlunk fejünket, — gondoljunk arra, hogy álmunk felett, — kedveseink, hozzátartozóink, gyermekeink álma felett, szünet nélkül, megállás nélkül szörnyű harcokban katonák virrasztanak.

— Erre gondolva, lehetetlen, hogy ne érezzük, hogy viszonylagos nyugalmunkért, békés napjainkért mily hallatlanul nagy tartozásban vagyunk. — Ezt a tartozást kell itt a belső fronton visszafizetnünk, azzal legalább, hogy minden kötelességet zugalódás nélkül teljesítsünk és minden nélkülözést elvesszünk.

A Kaszinó ünnepi díszközgyűlése vitéz Fáy István dr. elnök záró szavaival és a *Himnusz* elnevelésével véget ért. Ezután a főispán a kormány nevében *Vogler Oszkár* sátoraljaujhelyi postai igazgatónak átnyújtotta magas kormányzói kitüntetését, a *Magyar Érdemrend Középkeresztjét*, s méltatta azokat a kimagasló érdemeket, amelyekért a Kormányzó Ur őt kitüntette. Megilletődötten mondott köszönetet *Vogler Oszkár* a kitüntetésért, majd a Kaszinó nevében *Harasztos Gyula* ügyvezető igazgató intézett a kitüntetéshez üdvözlő szavakat.

Megjelenik szombaton délelőtt.
Előfizetési díjak:
Egy évre ..... 6.80 P
Fél évre ..... 3.40 P
Negyed évre ..... 1.70 P
Kéziratokat nem adunk vissza
Felelős szerkesztő:
Dr. BOGYAY KÁLMÁN

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Vármegyeháza
Telefonszám: 22.09
Hirdetési díjak:
Hasábmillimétersoronként
10 fillér
Felelős kiadó:
BALLA JÁNOS

Heti szemle

Nem lehet pusztába kiáltott szó: veszély fenyeget bennünket. Olyan veszély, amelyet vagy elhárítunk győzedelmesen, vagy elbukunk örökre. Nem lehet annyira vak senki, aki ne látná meg a felénk szálló gyújtószármakok tömegét, a veszélyt jelentő véres-kardot. Nehéz helyzetben vagyunk ma is, mint voltunk Muhinál. Ilyen helyzetben jól és helyesen cselekedni és eredményt elérni, több mint nehéz feladat. Azonban, ez a feladat könnyű lesz akkor, ha bizalmat előlegezünk vezetőinknek. Ha megszűnik az irigység, a torzalkodás és mint egy ember feszül mindenki a veszély elé, szívvel-lélekkel és kőrmösen nyúl mindenki a maga munkájához, ahogy erre Zrinyi tanít. Mert az eredmény felmutatásához nem kell más: csak „hüség magyar szívek és jó vitézi rezolúció”. Ha pedig az élni-akarási erkölcsi serpenyőjébe dobjuk összes értékeinket, lehet a próba kemény, lehet a küzdelem borzasztó, de a győzelem biztos kezeinkbe kerül. Akkor nem ismétlődik meg: Muhi sem Trianon.

Legyünk észnél és értjük meg végre a figyelmeztetést. Félre most a patópál gondolatokat, a vénasszonyos sirámokat és ki a gátra!

A nagy államok közzé beékelődött kis nemzetek élete és fejlődése, sajnos, nemcsak azoknak az erőknél működésétől függ, amelyek a nemzet testének pólusain lélegzenek, hanem a közvetlen közelben élő népesebb, gazdasági, szociális és kulturális viszonyainak nagyobb lendítőt erőt képviselő államok politikájától, világnézetétől és célkitűzéseitől is.

Még nehezebb azoknak a kisebb népeknek életsora, amelyek egymással szemben álló államok határai között az *ütközőpont* szerepét kell, hogy betöltsék.

Mi sem természetesebb, hogy akár kisebb nemzetről, akár erejében hatalmas sulyt képviselő nagyobb államról essék is szó, a nemzet életcélja és az állami gépezet működésének iránya nem lehet más, mint *saját maga fennmaradásának és fejlődésének biztosítása*.

A nemzeti öncéluság tehát velejárója az öntudatos és faji értékeit gyümölcsöző életének.

Ebben a kérdésben nem lehet különbség magyar és magyar között. Ezen a magyarság sorskérdése áll. Ma magyar ember előtt senki és semmi nem jöhet előtérbe, mint a nemzeti életcél: sorsunk szemmel tartása, fennmaradásunk biztosítása és jobb jövőnk szolgálata.

A magyar öncéluság szolgálatában nem kivételes csoportok segítése a cél, hanem a magyarság egyetemének megtartása, erősítése és jövődjének kialakítása. A felemelés tekintetében különbségtétel csak annyiban lehet, amennyiben egyesek vállalják a közös boldogságért a közös sorsot, vagy amennyiben mások lapulásból, számitásból, haszonlesésből igyekeznek attól félreállni.

A közös magyar ügy és a magyarság jövődjének sorsa mindenkitől egyformán méltán megkövetelheti, hogy aki odaszegődött a nemzet szekerének löcséhez, még mielőtt behódolna egy-egy világnézeti alapon elindult hullámszának, megvizsgálja mennyiben felel az meg a magyar öncéluságnak.

Hódolattal ünnepelte Zemplénavármegye Magyarország kormányzóját

A Zemplénavármegyei Nemzeti Kaszinó ünnepi közgyűlése a Főméltóságú Ur névünnepén

Ünnepi díszbe öltözve, rajongó szeretettel és mélységes hódolattal köszöntötte Zemplénavármegye közönsége országgyarapító Kormányzó Urát névünnepére alkalmából. Vasárnap este örömtűzek gyultak, s hétfőn korán reggel leventezenekek zenés ébresztője emlékeztette a zempléni városok és községek magyar népét a nagy nap jelentőségére. Az egyes felekezetek templomaiban hálaadó istentiszteleteket tartottak, s ezeken képviseltették magukat katonai és polgári hatóságok, továbbá az egyesületek, intézmények vezetőségei.

Különösen kiemelkedett a vármegye ünnepségeinek sorából a *Zemplénavármegyei Nemzeti Kaszinó* hétfőn délelőtt fél 12 órai kezdettel tartott díszközgyűlése, amelyen megjelent vitéz dr. Fáy István főispán, Homér Gyula apátplébános, dr. Szeniczey Ödön kir. törvényszéki elnök, Kossuth Pál országgyűlési képviselő, vitéz Vitányi Dezső és Zirczy Antal alezredek, vitéz Megay László csendőrnagy, dr. Váró Indár polgármester, és még igen sokan Sátoraljauhely egyházi, katonai és polgári hatóságai, valamint társadalmi előkelőségei sorából.

A főispán megnyitó beszéde

A *Hiszkegy* után vitéz Fáy István dr. főispán, a Kaszinó elnöke mondott magasszónyás ünnepi köszöntőt Magyarország Főméltóságú Kormányzójára. Hangoztatta ebben, hogy az egész ország népéhez hasonlóan Sátoraljauhely nemzeti társadalmi is kifejezi ezen az ünnepnapon szívből fakadó háláját, szeretetét és mélységes ragaszkodását a legelső magyar ember iránt, aki már több mint két évtizede vezet az eret és ez eret veszély között nemzetünket *fáradhatatlan és önfeláldozó munkával a feltámadás útján*. Megnehezült az idők járása felettünk, s ha ma nincs is helye a fényesebb ünnepségeknek, de szívünkben a régi hűséggel, a régi szeretettel, s ha lehet, talán ma még renditlenebb ragaszkodással emlékeznek meg a magyarok szerte az országban Főméltóságú Urunk névünnepéről, hiszen ezekben a megpróbáltatásokkal teli időkben úgy érezzük mindannyian — kicsinyek és nagyok egyaránt — hogy *ő a mi legerősebb várunk, leg-*

nagyobb reménységünk, ki Istentől megáldva és vezérelve, egyedül hivatott arra, hogy kivezessen bennünket, az egész nemzetet ebből a vízvártáros időből a *béke boldog, napsugaras ege alá*.

Ezen a mai napon féltő ragaszkodással és hűséggel veszi őt körül a nemzet apraja-nagyja, mint a nemzet jóságos, bölcs Vezéré és Atyját. Teljes bizalommal és reménységgel tekint fel rá minden magyar, mert érezzük, tudjuk, hogy az az ut, amelyen ő vezet, az a helyes egyedül, mert az a magyar érdekek gránitkövéből van építve. S az öncélú magyar nemzet ezen menetét a Vezér után *egységesen, zárt sorokban, kemény léptekkel*, ha kell, újabb áldozatokra is felkészülve, törhetetlenül bizva Isteneben és Vezérében, hogy a kereszt jegyében folytatott küzdelem diadalmos beteljesedést nyer.

Vitéz Fáy István dr. nagyhatalmú ünnepi köszöntője után a közönség helyéről felállva, hosszú percekig lelkesen ünnepelte Magyarország kormányzóját, majd dr. Buza Béla ügyvéd, a kaszinó ügyésze mondotta el bensőségesen közvetlen, nemes veretű és rendkívüli hatású ünnepi beszédét, melyben többek között a következőket mondotta:

Dr. Buza Béla nagy beszéde

— Itt jár előtünk szilárd léptekkel, mint a kötelelességteljesítés élő szobra! Az emberi fájdalom, a szörnyű csapás mintegy megcélozta. S ezt én értem is. A lelki fájdalom a legfinomabb, legszubtilisabb érzés, amire az ember csak képes lehet. Mint végtelen finom ezüst por hull... hull ez a fájdalom az emberi lélekre, melyet egyáltalán nemesis és erősít. Háromszorosa érc van annak a szíve körül, aki ebben az érzésben valaha is megfurdolt.

— Itt jár előtünk, s vezet a nemzetét, népet, szilárd biztos léptekkel azon az uton, amely az egyetlen lehetséges ut a világot megrendítő események szörnyű ijesztő káoszában. Érti a felelősség végtelen sulyát, de érzi azt is, amit vele együtt érez az egész nemzet, hogy az ő vállain nyugszik talán ennek a nemzetnek egész léte. Ez a tudat ad neki erőt, hogy az évek sulya alatt és az öregkor pihenésre váró rendje ellenére példát

Tizenkét hivatalosan megállapított új hősi halottja van Sátoraljauhelynek

Fekete márványtáblákon aranybetűk hirdetik az ujhelyi hősi halottak örök emlékezetét

Megirtuk, hogy a város vezetősége december hó folyamán elhelyezi a rómkat. plébánia templom háttáblán megépített emléktábla az 1914—1918 évi világháborúban elesett ujhelyi hősi halottak aranybetűs neveit tartalmazó fekete márvány emléktáblákat.

Az 1914—1918. évi világháború sátoraljauhelyi hősi halottjainak hivatalos névsorát mult heti számunkban közöltük. A névsorra egyetlen hozzászólást nem kaptunk, tehát nyilván helyesek voltak az összes feltüntetett adatok.

A mostani világháborúban 75 fiát veszítette el Ujhely városa. Közülük azonban 63-an hivatalosan még csak „eltűntek” s remélhetőleg még sokan visszajönnek ezek közül az eltűntek

megállapított ujhelyi fiuk közül. Így tehát ezidő szerint a jelenlegi világégésben eddig „mindössze csak” 12 hivatalosan is megállapított hősi halottja van a városnak. Egyenlőre tehát csak az ő neveik kerülnek fel a fekete márványtáblára. Névsoruk a következők: Frankó István tart. ővezető, Gánóczi Géza hadapród őrmester, Hudák Béla honvéd, Jámbor András honvéd, Kovács Rezső hadnagy, Komár Béla honvéd, Mihály József szakaszvezető, Mihalcsik Gyula honvéd, Nagy Béla honvéd, Nagy Sándor tart. c. őrmester, Szabó Ferenc honvéd és Toldy Gyula főhadnagy.

Emlékket nemcsak az ujhelyi Hősök Terének fekete márványtáblái fogják hirdetni, hanem a város egész lakosságának örökké hálás emlékezte.

adó módon teljesíti nap nap után fáradhatatlanul, pihenés nélkül feladatát.

— Megtalálta a helyes utat, melyen nemzetét vezetnie kell. Ez az ut a magyarság érdekeinek a szolgálata, a magyar nemzet létének a megmentése, Semmi más cél és érdek nem vezet. de ebben azután nem ismer megalkuvást.

— Nemzeti létünk, magyarságunk megvédelmezésére állítja csatarendbe a nemzet minden erejét. Ebben van a hite, rendíthetetlen bizalma, s ezt a hitet és bizalmat árasztja felénk egész egyénisége, töretlen ereje és példát adó fáradhatatlan munkássága.

— Suggestív erővel hat reánk ennek a férfiúnak rendíthetetlen magatartása. Az események alakulásában, a veszélyessé válható helyzetek megszilárdulásában, a levertséget és bizalmatlanságot felváltó megnyugvás felidézésében, mindig csak ő, az ő megingathatatlan hatalmas egyénisége áll előtünk.

— De mit ér a szeretet és hódolat hangoztatása, ha utána mindjárt elkeseredünk, mert hiányzik az asztalunkról a megszokott napi adagunk, mit ér az ünneplés, ha utána arról panaszkodunk, hogy nem elég meleg a szobánk. Mit ér a sok külső lelkesedés, ha minduntalan elkeserít bennünket a terhünkre előirt munka szaporodása.

— Mit ér mindez, ha nem érezzük át, hogy egy nemzet élet-halál harca munkát, nélkülözést, vért, életet kíván. Panasz nélkül, szinte az asketák fanatizmusával!

— Ezt kéri, ezt várja tőlünk Kormányzó Urunk is! Az áldozatkész munkát, a panasz nélküli lemondást és nélkülözést, a reánk bízott feladatok teljesítésénél a férfias helytállást a megingathatatlan hitet és bizalmat!

— Ebből, ezekből tevődik össze a nemzet lelki alkata. Ez teszi erőssé és ellenállóvá. Csakis ilyen lelki nagyságu nemzedék tud szembeállni az idők szörnyű viharával.

— Ne higyük azt, hogy a mindennapi nyugodt sétáinknak, hogy fűtött szobáinknak, — zavartalan kis polgári kényelmünknek nincs ára! Ára van, — igen nagy ára! Hős fiaink és a baráti államok vitéz katonái vérel fizetnek ezért. — Keleten egy hosszú vörös vonal húzódik végig, mely határt kíván szabni az onnan reánk törő és mindent elpusztítással fenyegető veszedelmeknek. — A katonák vére festi vörösrre ezt a vonalat! Mikor nyugodt otthonunkban álomra hajtjuk fejünket, — gondoljunk arra, hogy álunk felett, — kedveseink, hozzátartozóink, gyermekeink álma felett, szűnnek nélkül, megállás nélkül szörnyű harcokban katonák virrasztanak.

— Erre gondolva, lehetetlen, hogy ne érezzük, hogy viszonylagos nyugalomunkért, békés napjainkért mily hallatlanul nagy tartozásban vagyunk. — Ezt a tartozást kell itt a belső fronton visszafizetnünk, azzal legalább, hogy minden kötelelességet zugulódás nélkül teljesítsünk és minden nélkülözést elvesszünk!

A Kaszinó ünnepi díszközgyűlése vitéz Fáy István dr. elnök záró szavaival és a *Himnusz* elnevelésével véget ért. Ezután a főispán a kormány nevében *Vogler Oszkár* sátoraljauhelyi postai igazgatónak átnyújtotta magas kormányzói kitüntetését, a *Magyar Érdemrend Középkeresztjét*, s méltatta azokat a kimagasló érdemeket, amelyekért a Kormányzó Ur őt kitüntette. Megilletődötten mondott köszönetet *Vogler Oszkár* a kitüntetésért, majd a Kaszinó nevében *Harasztos Gyula* ügyvezető igazgató intézett a kitüntetéshez üdvözlő szavakat.

A Kazinczy Kör második estje

A Zempléni vármegyei Kazinczy Kör december 17-én, pénteken délután 6 órai kezdettel irodalmi és művészi estét rendez.

Dr. Szeniczey Ödöné saját verseiből olvas fel. Petőfiről írt tanulmányát olvassa fel vitéz Geggus István. Szeizmológiai tanulmányát Farkas Géza kegyesrendi gimnáziumi tanár „Ha megindul a föld” címén mutatja be. Énekel Várady Lajos.

Nagy sikerrel zárult a bodrogközi Mansz karácsonyi vására

A bodrogközi Mansz szokásos karácsonyi vásárát ez évben is a Kormányzó Ur tiszteletére rendezte meg december 4-én. Őriási közönség jelenlétében Radács Györgyné elnöknő nyitotta meg a vásárt a Mansz asszonyokhoz és megjelent hazafias közönséghez intézett buzdító beszédével.

Nagy sátrakban bodrogkereszturi edényekkel, korongi, beregi stb. cserepekkel, lótt vadakkal, ételmiszerekkel, hideg ételekkel stb. roskadásig megrakott asztalok állottak a vásárló közönség rendelkezésére. Mindenki beszerezhetette bab, borsó, lencse, burgonya stb. még lisztükségletét. Bor, pálinka stb. ládászámra alma is kapható volt.

Bodrogköz áldozatkész közönsége minden nélkülözhető anyagát felhozta a vásárra, mert tudta tapasztalatból, hogy a bevétel az utolsó fillérig a hadbavonultak szegény hozzátartozóinak s általában az arra rászorult szegényeknek karácsonyi segélyezésére lesz fordítva.

Az eredmény bizonyítja a vásár őriási sikerét. A meghagyott természetbeni ajándékokon kívül kb. 4000-4500 P. maradt a szegények segélyezésére.

A vásár rendezése a bodrogközi Mansz, de különösen Radács Györgyné elnöknő érdeme. Fáradságot nem kimélve hónapokon keresztül fáradságos munkával rendezte meg ezt a fővárosi viszonylatban is nagysikerűnek mondható vásárt.

Rizuhant a tűzoltóautóból

Néhány év óta Budapesten teljesített szolgálatot, mint hivatásos tűzoltó, Vitányi Gábor, egy 29 éves makkoshotykaifialember. A napokban a Svábhegyre hívták ki a tűzoltókat és a kocsiiban volt Vitányi is. Az autót az egyik utkanyarban nagyot zökkenett és ennek következtében Vitányi Gábor kizuhant az utestre és agyrázkódást szenvedett. Kórházba szállítás után nem sokára meg is halt. Hozzáátartozói a holttestét hazaszállították és az elmúlt napokban a község nagy részvétele mellett helyezték örök nyugalomra a makkoshotykaifia református temetőkerében.

VILLÁM HIREK

✕ Pintér Zoltánnak, lapunk volt ragyogó tollu munkatársának, a Fővárosi Operettszínház h. igazgatójának szcnzácións új gyermekoperettjét zsufoolt házak előtt mutatja be a színház. A „Latyi-Matyi mint Robinson” című operett messze felül mulja még a „Latyi-Matyi, a cukrászinas” frenetikus sikereit is. A gyermekek és hálás felnőttek szemében is fogalomvá vált „Latyi-Matyi” a napokban könyvalakban is megjelent.

○ Bujdosó István maradt egyedül a szegedi Kass szálló bérőljé. Frank Dezső egy budapesti üzem átvételéről tárgyal. Az új helyi Vigadó volt bérőljé tehát most idegenben barátságosan ketté váltak.

+ A Tisza vízszintje három méterrel emelkedett egy hét alatt a nagy esőzések miatt. Nyugtalanásra azonban semmi ok sincs, mert az áradás magassága még nagyon messze van az árvízveszélytől.

Ma és holnap este
bőrös malacpecsenye
a Vigadóban
Hangulatos jazz trió. — Tánc.
Kitűnő Hangya italok,

Harsányi Zsolt temetése és Zempléni vármegye

Harsányi Zsoltnak a tragikus hirtelenséggel elhunyt nagy magyar írónak temetésén vitéz Törs Tibor zempléni országgyűlési képviselő, a képviselőház alelnöke a Vigszínház elnöksége nevében megindító bucsubeszédet tartott.

— Nem félt a haláltól, — mondotta, — a küzdelmekkel és sikerrel teli élet hőse volt, aki tulságosan rövidre szabott életét maradéktalanul betöltötte. Lánggal lobogva, mohó sietséggel, hogy

teljesítse azt a hivatást, amit a sors a magyar íróra mért.

A sárospataki diákok küldöttségének élén Trócsányi György bucsuztatta Harsányi Zsoltot, akinek ravatalára a Zempléni Fáy András Társaság is díszes koszorút küldött, hogy hódoljon annak a nagy magyar írónak, akinek Zempléni vármegyével, de különösen Sárospatak-kal bensőséges kapcsolatai voltak és akit évekkal ezelőtt Sátoraljaujhely közönsége is melegen ünnepelt.

Halálra gázolta a villamos Zsoldos Benő táblabíró

Megdöbbenő szerencsétlenség következtében vesztette el életét Zsoldos Benő ny. ítélőtáblai bíró, a kiváló jogász és ismert nevelő író. Szombaton este a budapesti utcákon hirtelen rövidzárlat történt, így a villanyvilágítás kis ideig szűnt meg.

Ez alatt igyekezett Mester-utca 11. szám alatti lakásából a közeli villamos-megállóhoz Zsoldos Benő. Nem vette észre, hogy ellenkező irányból villamos közeledik.

A sötétben elcsuszott a sikos utasten és a sinek közé esett. A teljes sebességgel robogó villamos több méteren át a mentődeszka előtt hurcolta, s mire

a kocsit megállították, Zsoldos Benő már halott volt.

Szerdán délelőtt temették el Zsoldos Benőt a református egyház szertartása szerint kiterjedt rokonságának és a fővárosi jogászvilágnak nagy részvétele mellett.

Az elhunyt fia volt Zsoldos Benő sárospataki főiskolai tanárnak, a nagyírű klasszikus-filológusnak és 40 évvel ezelőtt kitűnő cikkekkel és verseivel a Zempléni is gazdagította. Annak idején a hőlgyek körében nevezetes volt „A varroda” című bájos verse. Verseit sok egykori zempléni fiatal urleányka örzi kedves emlékként.

Kossuth Pál nagy beszédet mondott a zempléni népművelés seregszemléjén

Zsufolásig megtelt kedden délelőtt a vármegyei háza díszterme, ahol ekkor tartotta a vármegye iskolánkülvüli népművelési bizottsága évi rendes közgyűlését Bornemisza Miklós alispán elnöklésével.

A közgyűlésen a kormányt vitéz Fáy István dr. kormánybiztos főispán, a a kultuszminisztériumot és a tankerületi főigazgatóságot dr. Tomcsányi Boldizsár tanügyi tanácsos, az ipartügyi minisztériumot pedig Petényi Imre háziipari főfelügyelő képviselte. A közönség soraiban megjelent Kossuth Pál dr. országgyűlési képviselő, dr. Váró Indár polgármester, vitéz Lehoczky Lajos főszolgabíró, dr. Godál Gyula kir. tanfelügyelő, továbbá az egyházak, hatóságok és intézmények kiküldöttei, valamint a lelkesek és tanítók igen nagy számban.

Az elnökölő alispán megnyitójában kegyelettel idézte a vármegyei népművelés halottainak emlékét, majd az új tagok üdvözlése után meleg szavakkal üdvözölte Bencze András népművelési titkár abból az alkalomból, hogy a Főméltóságú Kormányzó Ur az iskolánkülvüli népművelés terén szerzett érdemei elismerésül magas kitüntetésben részesítette. Hasonlóképpen bensőséges érzésekkel köszöntötte a kitüntetett a vármegyei tanítói nevében vitéz Halay János elnök is, hangoztatva, hogy Bencze András két évtizedes munkássága alatt Zempléni vármegye az iskolánkülvüli népművelés tekintetében az ország első vármegyéi közé emelkedett.

Nagy érdeklődés közben tartotta meg beszámolóját az elmúlt évben elért kiváló eredményről Bencze András titkár. Öszinte meglepődéssel hallgatták a közgyűlés résztvevői, hogy az elmúlt esztendőben a vármegye területén összesen 11.167 népművelési előadást tartottak, s ezen a hallgatók száma 674.337 volt. A 744 előadó között lelkipásztorok, tanárok, tanítók, jegyzők, orvosok, gazdasítztek, bírák, kereskedők, földbirtokosok voltak, vagyis képviselve volt a vármegye valamennyi rétege. Tartottak összesen 28 különböző tanfolyamot, s ezeknek 918 hallgatójuk volt.

A minden részleire kiterjedő, gondosan összeállított beszámoló után Bornemisza Miklós alispán jelentette, hogy a kultuszminisztérium jóváhagyta azoknak a névsorát, akiket a bizottság átlagot meghaladó munkásságuk elismerésül jutalmazás végett terjesztett fel. Eszerint kiváló népművelési tevékenységükért

100-100 pengő pénzjutalomban részesültek: Pólányi Lajosné, Karabélyos Edéné sátoraljaujhelyi, Egey Matild tokaji, Hankó Zoltán megyaszói, Jakab Antal taktaharkányi, Glósz Ferenc bélyi, Orosz László taktaszadai, vitéz Bodnár Béla tarcali, Pákh Mihály zemplénaigárdi és Tárkányi József nagytárkányi igazgatótanítók és tanítók. A kitüntetettek nevében Pólányi Lajosné mondott megalapozó beszédet a bizottságnak. Ezután Kossuth Pál dr. országgyűlési képviselő emelkedett szólásra és a leg-összintébb elismeréssel emlékezett meg

arról a hatalmas nemzetnevelői munkáról, amelyet a vármegye nevelői kara a közgazgatási tisztviselőkkel összekapcsolva végzett az iskolánkülvüli népművelés által.

Köszöntötte bennük a magyar kultúra fegyvertelen katonáit, akik a nemzetet a belső fronton készítik elő a váravárt szebb magyar életre.

— Amilyen felemelő érzés végignézni egy katonai kitüntetési ünnepélyt, éppen olyan boldogság melengeti át lelkünket, amikor most a vármegye nevelői rendjét ünnepelhetjük — mondotta.

— A mi politikánk tengelye a függetlenség és szabadság, amiért századokon át küzdöttünk, s a tanítói rend akkor végez felbecsülhetetlenül nagy és szent munkát, amikor a függetlenség és szabadság gondolatát beoltják tanítványaik lelkébe. Ezek a magyar nevelők a lelküket égetik el a népi magyar problémák kutatásában és a nép szolgálatában és a megalkuvást nem ismerő fajszertet leglelkesebb apostolai!

Feszült figyelemmel hallgatta a közönség Kossuth Pál dr. nagyhatalú beszédét, majd a költségtérítés és a jövőévi munkaterv előterjesztésére került sor, amit a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

A dohánygyári megállónál, vagy a kis vonatban egy fekete lap-óra elveszett. Kéretlik, hogy a becsületes megtaláló az órát a Zempléni kiadóhivatalába adja le, miért is illő jutalomban részesül.

Tatarozták a sátoraljaujhelyi református templomot

A nyár folyamán kezdte hozzá a sátoraljaujhelyi Petőfi utcán lévő ref. templom tatarozási munkálataihoz. A templomudvar kerítésének a munkálatai most fejlődtek be.

A tatarozást Kocsa András sátoraljaujhelyi építésmester végezte, aki a már teljesen rossz állapotban lévő kerítés helyett egy teljesen új, modern kerítést épített. A két bejárati oszlopon lévő gömbvilágítás az esti istentiszteletek alatt állandóan világít és az egész Petőfi-utcát világossá teszi. Azonkülvüli a két bejárati oszlopon, jobbról és balról egy-egy falba épített világítható hirdető táblát helyeztek el.

A templom környékének parkirozását tavasszal készítik el.

Flavazáskor...
a nedves, hűvös levegőtől könnyen megfázhat, tehát:

Minden fázásba
ASPIRIN

BAYER

MI

Mindig azt láz az emberek között emberek szerete máshoz, onnan zsi szellem ind

Az elsőtől zak 8 óra, já hajnali 4 óra.

— **Kitüntetés**
Főméltóságú jeztésére a me kifejtett odaadó Zoltán miniszte mel és jelleggy műszaki tanács dornak, a vo m. kir. folyam fiának, a Magy resztjét adomán

— **Kineve**
niszter Tóth Jő jegyzőt kinevez törvényszék me landó tolmács

— **Mezőg**
kinevezése.

napokban köző akiket a föld zsidóktól átvett ingatlanok és kintetében eljá jaivá kinevezet gazdasági Kam ságnak a köv vannak: Parnó hegyaljai Hegy Sátoraljaujhely intőz Tokaj, gazda, uradal gelberth Rezső Gazdasági Egy aljaujhelyi.

— **Végleg**
tanárok. A egyházkerület Zoltán a sáro nájumban, Kő sárospataki ref zelben rendes erősítette.

— **A sár**
szolgálat ke pataki magya 11-én, szomba dettel a Főis hői halottjain tozói karácson műsoros tom tombolán kisc tékes tárgy, m fias közönség tők élelmiszert ok, italok s tombolajegyek lálmulja.

— **Meghi**
Gazdasági Eg pénteken d. e. gyűlését a vár Ezt megelőző választmány t d. e. 11 óra Zempléni várm sülte a vár

— **Ka**

SZA

mindenb

Könyvek, ját

Izléses

— **A sár**

leánykör d

műsoros estje

felül: dr. v. l

nemisza Mikl

niel 10 P,

Turák Gábor

10 P, Balla J

5 P, Somogyi

Sándor 5 P,

ay Győző 3

Szedliczki 2

lányi Lajosné

dr. Pázmányi

2 P, Lolly ill

A fenti felűfiz Mansz leány közőnetet.

MI UJSÁG?

Mindig azt tapasztaltam, hogy ahol az emberek között szeretet van, ahol az emberek szeretettel kapcsolódnak egymáshoz, onnan alkotó lendület, vállalkozási szellem indul ki. (Gr. Teleki Pál)

Az elsőtétítés kezdete: lakóházak 8 óra, járművek 9 óra. Vége: hajnali 4 óra.

Kitüntetés. A Kormányzó Ur Ó Főméltósága a miniszterelnök előterjesztésére a medvei dunahídi építésénél kifejtett odaadó munkásságáért Ullrich Zoltán miniszteri osztálytanácsosi címmel és jellel felruházott miniszteri műszaki tanácsosnak, Ullrich J. Nándornak, a volt kitűnő sátorlajújhelyi m. kir. folyamtermézői hivatali főnök fiának, a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét adományozta.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Tóth József nagykövesdi segédjegyzőt kinevezte a sátorlajújhelyi kir. törvényszék mellé a szlovák nyelvre állandó tolmáccsá.

Mezőgazdasági szakértők kinevezése. A hivatalos lap az elmúlt napokban közölte azoknak a névsorát, akiket a földmívelésügyi miniszter a zsidóktól átvett mező- és erdőgazdasági ingatlanok és egyéb vagyontárgyak tekintetében eljáró becsülőbizottság tagjaivá kinevezett a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara területére. A bizottságnak a következő zempléni tagjai vannak: Parnói Molnár Béla, a Tokaj-hegylajú Hegyközségi Tanács elnöke, Sátorlajújhely, Kerekes József uradalmi intéző Tokaj, Diószeghy József okl. gazda, uradalmi intéző Battyán és Engelberth Rezső, a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatója Sátorlajújhely.

Véglegesített középiskolai tanárok. A tiszáninneni református egyházkerület közgyűlése dr. Bertha Zoltán a sárospataki református gimnáziumban, Kődöböz Józsefet pedig a sárospataki református tanítóképzőintézetben rendes tanári állásában meg erősítette.

A sárospataki bajtársi szolgálat keretében működő sárospataki magyar asszonyok december 11-én, szombaton este fél 7 órai kezdettel a Főiskola Mudrany-teremben, hősi halottjaink és eltűntjeink hozzátartozói karácsonyi segélyezésének céljaira műsoros tombola-estet rendeznek. A tombolán kisorsolásra kerül számos értékes tárgy, melyeket Sárospatak hazafias közönsége e célra felajánlott, köztük élelmiszerek, dísz tárgyak, élő állatok, italok stb., melyeknek értéke a tombolajegyek értékét többszörösen felülmúlja.

Meghívó. A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 17-én, pénteken d. e. fél 10 órakor tartja közgyűlését a vármegyeháza nagytermében. Ezt megelőzőleg 9 órakor az igazgatóválasztmány ülészik. Ugyancsak 17-én d. e. 11 órakor tartja közgyűlését a Zemplénvármegyei Állattenyésztők Egyesülete a vármegyeháza nagytermében.

Karácsonyra SZABÓ PÁL

mindenből a legjobbat adja.

Könyvek, játékok, fényképezőgépek. Izlées ajándéktárgyak.

A sátorlajújhelyi Mansz leánykör december hó 4-én rendezett műsoros estjén a következők fizettek felül: dr. v. Fáy Istvánné 10 P, Bornemisza Miklós 10 P, v. Körössi Dániel 10 P, v. Székely Sándor 10 P, Turák Gábor 10 P, dr. Godál Gyula 10 P, Balla János 5 P, dr. Barna Géza 5 P, Somogyi Jánosné 5 P, dr. Sziklay Sándor 5 P, Boros Alajosné 4 P, Mak-say Győző 3 P, dr. Kulmann 3 P, Szedliczki 2 P, özv. Borosné 2 P, Polányi Lajosné 2 P, dr. Váró Indár 2 P, dr. Pázmány János 2 P, dr. Szilágyi 2 P, dr. Szabadfy Endre 2 P, Genzler József 2 P, Lolly illatszertár 2 P, N. N. 2 P. A fenti felülfizetésekért a sátorlajújhelyi Mansz leánykör ezután mond hálás köszönetet.

A vármegye téli közgyűlése

A vármegye törvényhatósági bizottsága ma szombaton délelőtt fél 11 órai kezdettel tartotta meg élénk érdeklődés mellett ezévi utolsó rendes, téli közgyűlését.

A közgyűlést vitéz dr. Fáy István főispán elnök nyitotta meg.

A törvényhatósági bizottság ezután megejtette a szokásos évi tagválasztásokat. A közigazgatási bizottság tagjaivá az 1944—1945 évekre továbbra is Bernáth Aladár, Homér Gyula, Janka Károly, Szirmai Sándor és vitéz Jbáró Waldbott Kelemen eddigi tagokat választották meg. Lehoczky Sándor, báró Sennyey Miklós, gróf Sennyey Pál, Virágh Béla és dr. báró Waldbott Frigyes mandátumai az 1944 évre még érvényesek. Így az 1944 évben is változatlan lesz a tiztagu kb.

Az igazoló választmány, kijelölő bizottság és összeférhetlenségi keret tagjai is ugyanazon th. bizottsági tagok maradtak, mint eddig.

A tárgysorozat további részében a közgyűlés felemelte a községi és körjegyzők magánmunkálatainak díjtételeit,

melyek majd a vármegyei hivatalos lapban közlése lesznek téve.

A közgyűlés elhatározta, hogy az Erzsébet vármegyei közkórháznál egy szertárnoki állást szervez a 100.000 P értéket meghaladó kórházi vagyontárgyak megfelelő gondozása érdekében. Bizottságot küldött ki a közgyűlés a kórháznál illetve a családi ápolási telepnél 225.000 pengő értékben kiselezett tárgyak osztályozására. A közgyűlés a magánfizető betegek napi ápolási díjait 1943 évi október hó 1-től kezdődő hatállyal a harmadosztályon 7.80 pengőben, a másodosztályon 12 pengőben és az első osztályon 14 pengőben állapította meg.

A th. bizottság ezután dr. Jármy Béla kir. közjegyző javaslatára karácsonyi segélyt szavazott meg a tisztviselőknek és alkalmazottaknak.

A vármegyei és gyámpénztári pénzeiket ugyanazon bankoknál rendelte elhelyezni a közgyűlés, mint az elmúlt évben.

A közgyűlésről további tudósítást lapzárta miatt következő számunkban közölünk.

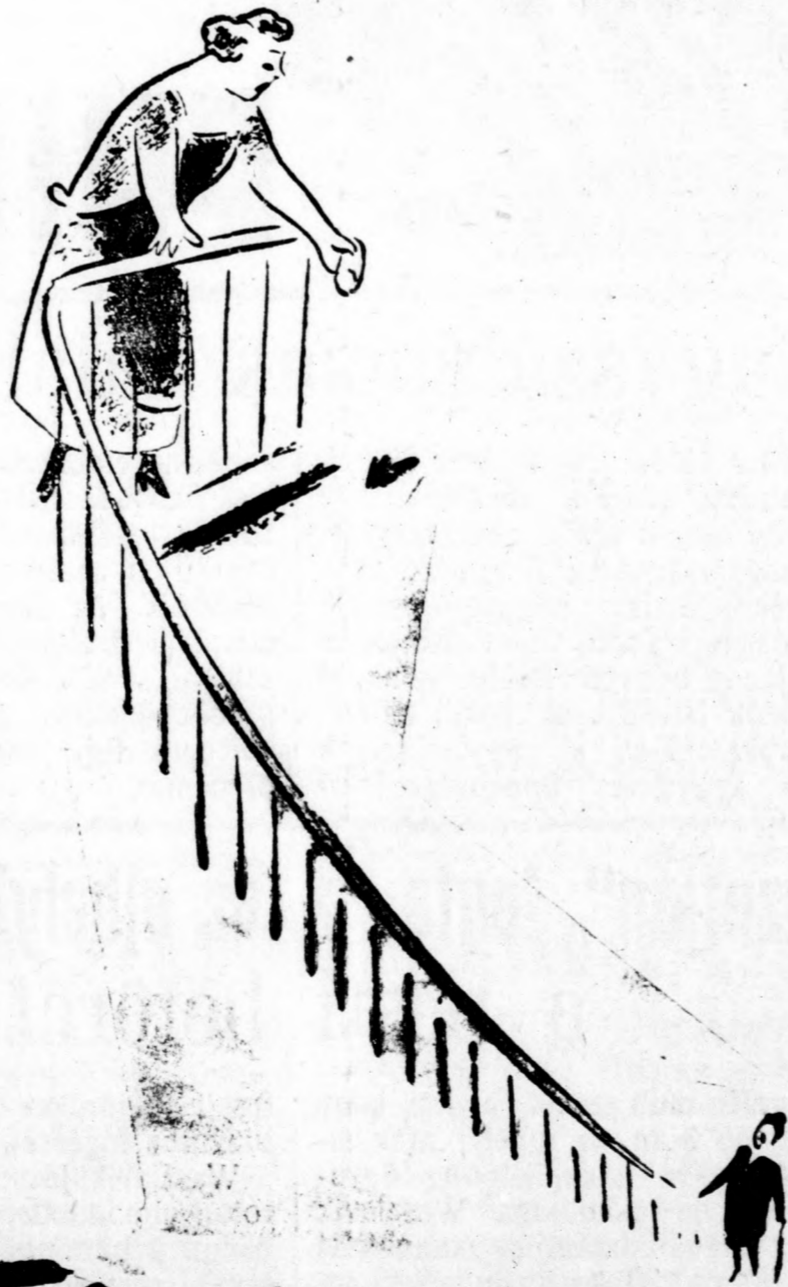
Vitéz dr. Fáy István:

A vármegye tanítóit minden időben a leglelkesebb munkatársaimnak tekintetem

Impozáns seregszemlét tartott kedden délelőtt Zemplén vármegye tanítói kara Sátorlajújhelyben, amikor is az *Általános Tanítói Egyesület* évi rendes közgyűlése alkalmából zsűfőliség megőllította a vármegyeháza dísztermét. A közönség soraiban megjelent dr. vitéz Fáy István főispán, Kossuth Pál dr. országgyűlési képviselő, Homér Gyula apátplébános, Damjanovich Agoston gör. kath. esperes, dr. Nagy Sándor Béla református lelkipásztor, dr. Tomcsányi Boldizsár tanügyi tanácsos, dr. Váró Indár polgármester, vitéz Lehoczky Lajos főszolgabíró, dr. Godál Gyula kir. tanfelügyelő, dr. Szilágyi György tanügyi titkár és mintegy kétszázan a vármegye lelkipásztorai és

tanítói közül.

A megnyitó beszédet vitéz Halay János elnök mondotta, aki kegyeletes szavakkal emlékezett meg a zempléni tanítói rend halottjairól, majd rámutatott arra a nagy értékre, amit 75 évvel ezelőtt, 1868-ban hozott népoktatásügyi törvény jelentett az elmúlt évtizedekben a magyar kultúra és közoktatásügy terén. Ezzel kapcsolatban a jelenlevők általános helyeslése közben fejtegette azokat az okokat, amelyek a mai aggasztóan nagy tanítóhiányt indokolták teszik. Részletesen ismertette a tanítói pálya nehézségeit és a rendkívül sokoldalú és széleskörű munkával egyenes arányba semmiképpen sem hozható javadalmazás csekély voltát,

Feledékeny vagy!

Új lámpát mesz venni és az elhasznált TUNGSRAM KRYPTONT itthagod, pedig tudod, hogy a kereskedők visszavásárolják.

s annak a reményének adott kifejezést, hogy a kormányzat rövidesen megtalálja a lehetőséget a kérdés megnyugtató megoldására.

Általános érdeklődés közben emelkedett szövegre dr. vitéz Fáy István főispán, aki hangsúlyozta, hogy a sziveleke szeretetét hozta a tanítók közé, akiket gyakran felkeres, hiszen mindig a leglelkesebb, legodaadóbb munkatársainak tekintette őket. A nemzetépítés és a magyar faj iránti szeretet terén igen nagy feladat vár a tanítói rendre minden időben, de sokszorosán súlyos és felmérhetetlenül fontos ez a hivatás a mai nehéz időkben. Enki sem vitathatja, mennyire fontos ma a második front sziklaszilárd fenntartása, mert ezzel élünk vagy bukunk. Ez a második front pedig legelső sorban is a magyar tanítóktól függ, s arra kéri a vármegye tanítóit, hogy ebben az irányban dolgozzanak továbbra is azzal a lelkesedéssel, megalkuvást nem ismerő fajszeretettel, ami eddigi munkájukat is mindig jellemezte.

Az a meggyőződése, hogy a tulterhelés, a túlzott anyaghalmozás kárára válik a nevelés munkájának és hátráltatja az igazi nevelői munka célját: a lélek nemesítését, a lelkek fegyelmességét. Szinte más irányban kell nevelni a falusi gyermekeket és más irányban a városiakat, de egyben: az önzetlenségre, áldozathozatalra kész, fegyelmelt magyar lélek kialakításában minden pedagógiai és didaktikai elvnek egyet kell értenie. Arra törekedjenek azért a zempléni tanítók, hogy ne csak az egyes tudományterületekből, hanem elsősorban a léleknevelésből adhassanak jeles osztályzatot kicsi növendékeiknek, a magyar jövőre ígértes letéteményeseinek.

Rendkívül mély benyomást és élénk hatást tett a hallgatóságra vitéz Fáy István dr. főispán gondolatokban gazdag beszéde, amelyért dr. Tomcsányi Boldizsár tanügyi tanácsos mondott köszönetet. Ezután dr. Godál Gyula kir. tanfelügyelő szólt fel és adott gyakorlati utmutatásokat a nevelői munkára. Szerinte a nagy tanítóhiányon leghamarább azáltal lehetne segíteni, ha maguk a tanítók igyekezzenek legalább egy gyermeküket tanítónak kitaníttatni.

Tárgysorozaton szerepelt Mózner Jánosné sátorlajújhelyi tanítónő nagyszerű előadása, amelyben az iskolaotthonok létesítésének a nemzetmentés érdekében való szükségességét hangsúlyozta. Színesen megírt előadásában kifejtette, hogy az elhagyott városi gyermekek ezer és ezer erkölcsi veszélynek vannak kitéve, ezeket kellene felkarolni és iskolaotthonokban nevelni. Minden járás területén kellene ilyen otthont építeni, a legelső Sátorlajújhelyen.

Javaslatára alapján a közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy az iskolaotthonok létesítése ügyében megkeresi a társintézeteket és feliratban kéri a kormányt az erkölcsi és szociális szempontból egyaránt nagyszerű terv gyakorlati megvalósítására. Ugyanakkor dr. vitéz Fáy István főispán és dr. Kossuth Pál országgyűlési képviselő is örömmel ígérték meg, hogy mindent elfognak követni az első zempléni iskolaotthon mennél előbbi felépítése érdekében.

A továbbiakban Benkő Sándor sátorlajújhelyi tanító felolvasta a titkári jelentést az egyesület elmúlt évi működéséről, majd a számvizsgáló bizottság tagjaivá újra megválasztották Schweitzer Leopoldina, Karabélyos Ede és Mózner János egyesületi tagokat.

A református segédlelkészek javadalmazása. Régi sérelmet orvosolt ezidei őszi közgyűlésén a tiszáninneni református egyházkerület, amikor a református segédlelkészek javadalmazását megállapította. A határozat szerint a falusi gyülekezetekben a segédlelkészek javadalmazása legalább 150 pengő, a városi és városi jellegű gyülekezetekben legalább havi 200 pengő a teljes ellátáson kívül. A rendelkezés január elsején lép életbe.

A géptyukok egy millió kicsibét költötték ki. A baromfi-közponok 19 baromfikeltető tartanak üzemben és ezek az idén több mint egy millió kicsibét hoztak forgalomba. A csibekeltetés 60 százalékos eredményt ért el. A legtöbb csibét a békéscsaba telep szállította. Jövőre a sátorlajújhelyi Hangya kirendeltség is bekapcsolódik a munkába.

Ösztöndíjak létesítése

A belügyminiszter 548.340/1943. C. Sz. F. számú rendeletével a leginkább támogatásra szoruló néprétegek erkölcsi és szellemi felemelésének elősegítésére nép és családvédelmi ösztöndíjat létesített.

Az ösztöndíjjal a megélhetésükben veszélyeztetett, főként mezőgazdasággal foglalkozó, sokgyermekes családból származó tehetséges iparos és kereskedő tanoncok, szaktanfolyami, mezőgazdasági és ipari szakiskolai, egyetemi és főiskolai hallgatók, középiskolai tanulók tanítatását kell elősegíteni. Az ösztöndíjban csak az részesülhet, akinek legalább három élő testvére van és a tanulmányaiiban jeles előmenetelt tanúsított. Az ezirányú bélyegtelen kérvényeket a m. kir. belügyminiszter urhoz kell címezni és Zemplén vármegye alispánjánál kell benyújtani. (Közjóléti igazosztály — Molnár István-u. 2. emelet.)

Vincellért keresek

hegyaljai szőlőbe. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre a kiadóba küldjük.

MOZI

Szombaton, december hó 11-én: Kettesben (Magyar.)
 Vasárnap, december hó 12-én: Kettesben. (Magyar.)
 Hétfőn, november hó 13-án: Kettesben. (Magyar.)
 Kedden, december hó 14-én: Kettesben. (Magyar.)
 Szerdán, december hó 15-én: Hivatás orvos (Német.)
 Csütörtökön, december hó 16-án: Hivatás orvos. (Német.)
 Pénteken, december hó 17-én: Bercsényi huszárok. (Magyar.)
 Szombaton, december hó 18-án: Alfa Tau (Olasz.)
 Vasárnap, december hó 19-én: Alfa Tau (Olasz.)
 Hétfőn, december hó 20-án: Alfa Tau (Olasz.)

Az előadások vasárnap és ünnepnapokon délután fél 3, háromnegyed 5 és este 7 órakor, hétköznapokon délután háromnegyed 5 és este 7 órakor kezdődnek.

Hivatás orvos. Németnyelvű film-dráma. Régi témát elevenít fel a különben kitűnően sikerült film. A hivatásnak élő orvos férj mellett felesége elhanyagolva érzi magát és megcsalja a férjét. Az örök témát kitűnő szereplőkkel hatásosan dolgozták fel. Kisérőfilm: Muzsikáló tájak.

Bercsényi huszárok. Magyar nyelvű filmoperett. Főszereplők: Csontos Gyula, Makkai Margit, Szeleczki Zita, Szilassy László, Mihályfi Béla, Vaszari Piri, Fáy Béla. A sátoraljaujhelyi Vöröskereszt Egylet Sátoraljaujhelyi Fiók Egyletének rendezésében kitűnően alakult magyar filmsztárokkal. A jókedv sem hiányzik természetesen a kitűnő magyar filmből. Kisérőfilm: Német kulturfilm.

Alfa Tau. Olasz nyelvű izgalmas film-dráma. Egy tengeraltjáró emberfeletti küzdelmeit mutatja be a mozikközönségnek a kitűnő olasz film. Az „Alfa Tau”, egy kis acélbura mögött egy nemzet, sőt egy egész világ fér el. A cselekmény, mely itt lejátsszódik, mélyen nemzeti és általánosan emberi is. Kisérőfilmek: Magyar és Ufa világhíradók.

KÖNYVISMERTETÉS

Juhász Géza: Népi írók.
Magyar Élet kiadása.

Mai irodalmunkban fontos szerepet töltenek be a népi írók. Általában azokat az írókat és költőket sorozhatjuk ebbe a csoportba, akik a magyar nép életéről írnak, feltárják a nép bajait, panaszait, a nép életéből veszik regényeiket, elbeszéléseik tárgyát, akik a nép hangján közlik megérzéseiket, gondolataikat. Ezek az írók legnagyobb részét népi származásuak és többen közülük irodalmi révbe jutásuk után is vállalják a népi életformát. A nép életét, személyes élményeik alapján elevenítik meg műveikben. Juhász Géza könyve az első irodalmi összefoglalót adja a népi írók munkásságáról, ismerteti életrajzukat, irodalmi pályájukat és jelentősebb műveiket.

Külön ismerteti a könyv a népi mozgalmakat s ezzel kapcsolatban foglalkozik a falukutatás történetével is.

Kitűnően sikerült a Mansz leánykör ünnepi előadása

A Mansz sátoraljaujhelyi leányköre december 4-én szombaton este 6 órakor magasszínvonalú műsor előadást rendezett a vármegyeháza dísztermében a Kormányzó Ur Ó Főméltósága névű nepe alkalmából.

A jótékony célú előadáson, melyen nagyszámú közönség jelent meg dr. Godál Gyula kir. tanfelügyelő tartott magasszínvonalú előadást. Gondolatokban gazdag, mély érzéseket kiváltó előadását nagy élvezettel hallgatta a közönség.

Broda Magda hatásos szavalaatáért kapott sok tapsot. Majd dr. Szabó Dezsőné zongoratanárnő kulturált, mesteri zongorajátéka ragadtatta forró tapsra a közönséget.

Vitéz Megay Lászlóné, akinek kiforrott énektudásában már gyönyörködött a műlértő ujhelyi közönség, ezuttal ismét mély átérzéssel, nagy technikával énekelt,

— olyan szépen, hogy a közönség percekig nem akarta leengedni a dobogóról és többször újrását követelt. Zongorán dr. Szabó Dezsőné kísérté nagy művészettel és sok finomsággal. Ezután a Broda trió magyar dalokat énekelt nagy sikerrel. Tagjai voltak Broda Ili, Gizi és Magda.

A műsor egyik élvezetes száma volt Szerdahelyi Judit kitűnő tánc. Szerdahelyi Judit ismét remekelt.

A műsor befejező számaként az ujonnan alakult ujhelyi kamarazenekar szerepelt hatalmas sikerrel. Tagjai voltak dr. Szabó Dezsőné, Schweitzer Leopoldina, Horváth Erzsébet, Pavlovits Zoltán, Mádi Géza, Jászter Gyula, Hanzély István és Somogyi Rózsa.

A kitűnően sikerült előadás megrendezéséért dr. Barna Gézáné, a Mansz leánykör agilis elnöke érdemel külön dicséretet.

Szörnyet halt a felborult kocsi alatt Bölcs Gyula borászati felügyelő

Tarcalról Tokajba igyekezett pénteken este 9 óra tájban egy kétfogatu kocsival Bölcs Gyula 35 éves borászati segédfelügyelő. A lovakat Szabó János tokaji fuvaros hajította, aki nem vette észre, hogy a lovak a sötétben valamilyen hirtelen megijedtek és mielőtt megtudta volna őket fékezni, a szekeret belefördítették az útmenti árokba.

A zuhanás következtében a szeker teljesen darabokra tört és mire a járó-

kelők odaértek, Bölcs Gyulát holtan, Szabó Jánost pedig eszméletlen állapotban találták. Másnap az ujhelyi törvényszék hivatalos bizottsága Pólsz Béla dr. vizsgálóbíróhelyettes vezetésével kiszállt a helyszínre. Az orvosszakértők megállapították, hogy bűncselekmény nem történt, a szerencsétlen véget ért Bölcs Gyula halálát az ijedtségtől bekövetkezett szívbénulás okozta.

Sűrűsötét az éj, dühöng a déli szél...

de szobánkban mindent elfelejtünk,
ha van egy új Philips rádió.

PHILIPS RÁDIÓ

Nagyszalánciak találkozója

December 19-én lesz öt éves évfordulója annak, hogy a szalánciak egy kis honvéd csapat segítségével fegyvert fogtak magyarságukért. A honvéd csapatot Czékus Elemér hadnagy vezette és az ütközet során mint ismeretes Görgey János honvéd zászlós, valamint Varga Estók István hősi halált haltak. December 19-én a nagyszalánciak társasága kegyeletes ünnepséget tart

annál az emlékműnél, ahonnan az egykori honvédcsapat elindult, Abaujárkos község határában. Az ünnepély december 19-én vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik. Az ünnepség színhelyét kocsival Garbócbogdányból lehet megközelíteni annak, aki érkezését Séra László garbócbogdányi ref. lelkésznek előre bejelenti. Egy személy kocsii költsége öt pengő.

„Nászutján” fogta le az ujhelyi rendőrség a pesti betörőt

A Zemplén múlt száma megírta, hogy december hó 3-án, az ujhelyi Máv állomás környékén a kapitányság ügyeletes detektívje előállította Waszlavik József 32 éves budapesti segéd munkást és Csuti Mária 30 éves budapesti lakost, akiket gyanusnak tartott. Egy csomagban értékes csipkéket találtak náluk, majd pedig az ujhelyi kapitányság detektívjei megállapították, hogy az állomás melletti szállodában 15.000 P. értékű fehérmertől tartalmazó bőröndöket helyeztek le. A kis csomaggal éppen értékesítési körútra mentek.

A budapesti főkapitányság detektívjei a fővárosba szállították fel Waszlavik Józsefet és Csuti Mária, ahol kiderült, hogy az ujhelyi rendőrkapitányság a főkapitányság által már két hét óta ke-

reselt betörőket tett ártalmatlanná a bravúros fogással.

Waszlavik József beismerő vallomása során elmondotta, hogy nemrégiben szabadult a börtönből, az utóbbi időben semmi sem sikerült neki, ezért elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Ekkor azonban megismerkedett egy lánnyal, Csuti Máriával, aki lebeszélte az öngyilkosságról és rávette, hogy inkább valami betörést kövessen el és a pénzből majd nászutra mennek. Ő hajlott is a lány szavára és a svábhegyi villát választotta első betörése színhelyül. Így tört be Ernst Lajos rt. igazgató villájába. Az igazgató villájából elvitt ruha egy részét a Gellérthegyen elásta, most azt is megtalálták.

Egy faragott komplett ebédülőbutor eladó

Kazinczy-utca 32. sz. alatt az emeleten

SPORT

Szerencsi CCSE—Máv Sac II. 4:4 (2:1). Sátoraljaujhely. Élász I. osztályu bajnoki. Vezeté: Hajrá. Sáros talaju pályán hallatlanul szívós küzdelmet vívott egymással a két jó erőben levő csapat. Az idény végén feljavult ujhelyi II. csapat 4:1-ről bravuros teljesítménnyel szerezte meg az egyik pontot. Végre újra dicsérni lehet a Máv-Sac II. csapatát lelkes és ügyes játékaért, bár még mindig vannak játékosok, akik az összjáték helyett egyéni sikerekre törekcsenek és ezzel az eredményeséget veszélyeztetik. Góllövők: Homoki (3) és Nagy, illetve Uj (2), Horgonyi és Szabados.

Kereskedelmi—Gimnázium 2:0 (0:0) Barátságos. Vezeté: Kustán. A két iskola lelkes játékkal lepte meg a közönséget, amely a rossz idő ellenére is szép számban gyülekezett össze. Góllövők: Mispál és Juhász.

Eladnám vagy elcserélném

hasonlóval Kassán, Hernádparton 2x1 szoba, 1xegyszoba, pince és melléképületekből álló, fiatal gyümölcsös, **gazdálkodásra alkalmas házamat** Sátoraljaujhelyben hasonlóval vagy nagyobbval. Esetleg adósságát átvállalom szőlő vagy termőfölddel is. Cim: Vasenszky József Kassa, Mikes Kelemen-utca 30. szám.

Eladó egy új, tiszta gyapjú fekete férfi magyarruha

vagy szövetre becserélhető. Megtekinthető Kájel szabónál, Mussolini-tér 3. Ugyanott egy gyermek télikabát is.

TÖRVÉNYHÁZBÓL

Egy 80 éves gazda került az elmúlt héten a törvényszék dr. Vályi István tanácsa elé, akit hatóságai közeg elleni erőszak vétségével vádolt az ügyészség. Az történt ugyanis, hogy az egyik augusztusi nap csendőrök jelentek meg Gőnczi Tamás örösi gazda udvarán és a kamrában árpát akartak lefoglalni bűnjelként. A gazda azonban az ajtót bezárta, majd pedig amikor a csendőrök egy kováccsal kinyitatták, Gőnczi Tamás vasvillával támadt a hatósági emberekre. A tárgyaláson az idős gazda azt hangoztatta, hogy az árpa igaz uton került hozzá, tehát a csendőröknek szerinte nem volt joguk azt bűnjelként lefoglalni. A bíróság a vád szerinti vétség miatt nem jogerősen 1 havi fegyházra ítélte.

Mikóházi postahivatal

NÉGY KÖZÉPISKOLÁT

VÉGZETT INTELIGENS

LEÁNYT KERES

kisegítőnek.

Megjelenik szombati napokon

Előfizetési

Egy évre . . . . .

Fél évre . . . . .

Negyed évre . . . . .

Kéziratokat nem

Felelős szerkesztő

Dr. BOGYAY

Heti s

Véget ért a képviselőházi értékelés. A törvényhozás döntő többséggel iránti bizalom Magyar Élet Pártjához, biztoskezes érdemi és élvezhető, amely a mai suly alkalmas a belső építésre, az ország sulyu képviselőit. Soha ilyen fontos szentelt a magyar viselőház munkájá mult hetekben. N a miniszterelnök Elmondhatni: a tárgyalások tartan állott a kormány. S most, hogy a get ért, ez az egy munkában, a bizkozás reményében mányak azt a melyre jogosan ig től minden tisztés től meg is kap.

— Erős dotta az nincs haldelem se den lehető el ké ipar boldogulása. A miniszter k hangot keltettek önálló kisiparos hiányban szenved szilárdan és ker helyüket a közne tában és a ma elviselt lemondás.

Melegen ajánlj a valóság mégis de a zempléni kézművesipar a bizonyára azért, a kisiparos pro azonban orvoslat kézművesiparnak erősebb mentesít demenzelés leh helyezte, hogy javítást fog kies béke pedig felté seget ígér a kis. Ezért a zemp rendíthetetlen a világban, a nagy kitart és küzd a jáért és a maga. Mert a gépek számokat szorító nyelvében magy sában, szívében. Ezért kell min és — felemeini.

3. Az ig beszélt ügyi mi Hangzott működésre, a nevelésére talán so szükség, mint A nemzetnevelés hogy a nemzeti kifejléssze az eg tartozás tudatát dás szükségesség mék, gondolatok egymással szem dési irányának. Ebben a nagy magyaroknak is tos céljaink. Ho érthessük, ahho minden bomlas bölése és a köz lata szükségés.